

Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τις δασικές πυρκαγιές: η κλιματική αλλαγή γίνεται κάθε χρόνο και πιο αισθητή

Βρυξέλλες, 29 Οκτωβρίου 2021

Σήμερα, το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής (ΚΚΕρ) παρουσίασε την 21η [ετήσια έκθεσή του για τις δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική](#) το 2020. Μετά [το 2019 — τη χειρότερη χρονιά που καταγράφηκε ποτέ—](#), το 2020 ήταν ένα ακόμη έτος κατά το οποίο οι πυρκαγιές κατέκαψαν μεγάλες φυσικές εκτάσεις στην Ευρώπη. Παρά το αυξημένο επίπεδο ετοιμότητας στις χώρες της ΕΕ, κάηκαν περίπου 340.000 εκτάρια στην ΕΕ το 2020, έκταση κατά 30 % μεγαλύτερη από το Λουξεμβούργο.

Το 2021, η περίοδος των πυρκαγιών είναι ακόμη χειρότερη. Μέχρι την έκδοση της παρούσας έκθεσης, περίπου 0,5 εκατομμύρια εκτάρια γης έχουν γίνει παρανάλωμα του πυρός, εκ των οποίων το 61 % είναι δάση που θα χρειαστεί χρόνια για να ανακάμψουν. Περίπου το 25 % των ζωνών που κάηκαν στην Ευρώπη βρίσκονται εντός περιοχών Natura 2000 — των ταμειωτήρων βιοποικιλότητας της ΕΕ. Η ΕΕ ενίσχυσε φέτος την ικανότητά της να συνδράμει τις διάφορες χώρες κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής των πυρκαγιών, και η ικανότητα αυτή χρησιμοποιήθηκε ήδη εκτενώς κατά τις μεγάλες πυρκαγιές που ξέσπασαν στην περιοχή της Μεσογείου το φετινό καλοκαίρι.

Η κλιματική αλλαγή γίνεται κάθε χρόνο και πιο αισθητή. Διακρίνουμε σαφέστατα μια ανοδική τάση, η οποία σημαίνει υψηλότερο επίπεδο κινδύνου πυρκαγιών, αύξηση της διάρκειας των εποχών των πυρκαγιών, καθώς και έντονες και ταχέως εξαπλούμενες γιγαντιαίες πυρκαγιές, τις οποίες ελάχιστα μπορούν να αντιμετωπίσουν τα παραδοσιακά μέσα πυρόσβεσης. Φέτος, είχαν ήδη καεί περίπου 130.000 εκτάρια έως τα τέλη Ιουνίου, οπότε αρχίζει κατά κανόνα η εποχή των πυρκαγιών. Οι πυρκαγιές δεν πλήττουν πλέον μόνο τα κράτη της νότιας Ευρώπης, αλλά αποτελούν αυξανόμενη απειλή και για την κεντρική και βόρεια Ευρώπη. Περισσότερες από 9 στις 10 πυρκαγιές στην ΕΕ προκαλούνται από ανθρώπινες ενέργειες. Οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού και οι εκπαιδευτικές εκστρατείες σχετικά με τον κίνδυνο πυρκαγιών είναι καίριας σημασίας για την πρόληψη των καταστροφών.

Κύρια πορίσματα της έκθεσης

- Η έκθεση του 2020 για τις δασικές πυρκαγιές δείχνει ότι η Ρουμανία ήταν η χώρα που επλήγη περισσότερο, ακολουθούμενη από την Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ιταλία, σύμφωνα με τις εκθέσεις των κρατών μελών·
- Οι δασικές πυρκαγιές έπληξαν σοβαρά τις προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 της Ευρώπης: κάηκαν 136 331 εκτάρια —περίπου το 40 % του συνόλου της καμένης γης το 2020—, έκταση ελαφρώς λιγότερη από ό,τι το 2019, αλλά πάνω από τον μέσο όρο των τελευταίων 9 ετών·
- Όπως και το 2019, δυστυχώς, στη Ρουμανία βρίσκεται και πάλι σχεδόν το ήμισυ των εκτάσεων που κάηκαν σε περιοχές Natura 2000, κυρίως στην προστατευόμενη περιοχή του δέλτα του Δούναβη·
- Το 2020, πυρκαγιές έκτασης άνω των 30 εκταρίων ξέσπασαν σε 20 κράτη μέλη της ΕΕ κατακαίγοντας 339.489 εκτάρια συνολικά, έκταση που υπερβαίνει ελαφρώς εκείνη που κάηκε το 2019·
- Επίσης, περισσότεροι άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους την περίοδο των πυρκαγιών του 2020 από ό,τι το 2019: στις εκθέσεις που υποβλήθηκαν από την Ισπανία αναφέρονται έξι νεκροί, τέσσερις εκ των οποίων ήταν πυροσβέστες·
- Το 2020, η ταχεία χαρτογράφηση της [υπηρεσίας διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης Copernicus](#) ενεργοποιήθηκε 17 φορές για τη λεπτομερή χαρτογράφηση δασικών πυρκαγιών, δηλαδή λιγότερες φορές από ό,τι μέχρι σήμερα το 2021·
- Ο [μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ](#) αναβαθμίστηκε με έναν στόλο πυροσβεστικών αεροσκαφών μέσω του [rescEU](#) το 2019, γεγονός που ενίσχυσε την ικανότητά του να συνδράμει τις διάφορες χώρες κατά τη διάρκεια αυτής της εποχής πυρκαγιών.

Η περίοδος δασικών πυρκαγιών του 2020 χαρακτηρίστηκε από μεγάλο αριθμό ανεξέλεγκτων

πυρκαγιών το πρώτο εξάμηνο. Πυρκαγιές ξέσπασαν τον χειμώνα στο δέλτα του Δούναβη και στα Πυρηναία, και την άνοιξη κυρίως στην περιοχή των Βαλκανίων. Οι χώρες που επλήγησαν περισσότερο το καλοκαίρι και το φθινόπωρο ήταν οι χώρες της Μεσογείου, ιδίως η Ισπανία και η Πορτογαλία, στις οποίες καταγράφηκαν οι μεγαλύτερες πυρκαγιές στην ΕΕ το 2020. Οι μεγαλύτερες δασικές πυρκαγιές του έτους σημειώθηκαν εκτός της ΕΕ, στην Ουκρανία κοντά στον πυρηνικό αντιδραστήρα του Τσερνομπίλ.

Μέλη της Επιτροπής προέβησαν στις ακόλουθες δηλώσεις:

Η κ. Μαρίγια **Γκαμπριέλ**, επίτροπος Καινοτομίας, Έρευνας, Πολιτισμού, Εκπαίδευσης και Νεολαίας, η οποία είναι αρμόδια για το Κοινό Κέντρο Ερευνών, δήλωσε σχετικά: «*Η κλιματική αλλαγή αυξάνει τον κίνδυνο και το μέγεθος των δασικών πυρκαγιών παντού στον πλανήτη. Από το 2016, οι πρωτοφανείς πυρκαγιές που συνέβησαν σε όλον τον κόσμο έχουν συμπεριφορά και ένταση που όμοιές τους δεν είχαμε αντιμετωπίσει ποτέ στο παρελθόν. Τις τελευταίες δεκαετίες είδαμε τα δάση μας να αναπτύσσονται στην ΕΕ· χρειάζεται περισσότερο από ποτέ να διαφυλάξουμε τα δάση αυτά προκειμένου να θεραπεύσουμε τον πλανήτη μας. Το ΚΚΕρ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κινητοποιούν την επιστήμη, τις τεχνολογίες, τις πολιτικές και τη συνεργασία όλων με σκοπό την πρόληψη αυτών των τεράστιων πυρκαγιών, τη διαφύλαξη των δασών μας, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και, κυρίως, την προστασία ζωών στην ΕΕ και πέραν αυτής.*»

Ο επίτροπος Διαχείρισης Κρίσεων, κ. Γιάννης **Λέναρτσιτς**, δήλωσε: «*Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν σημαντικό κίνδυνο καταστροφών για ολόκληρη την Ευρώπη καθώς και για τις άλλες περιοχές του πλανήτη. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας της ΕΕ ανταποκρίθηκε σε περισσότερες από σαράντα μεγάλης κλίμακας καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που αφορούσαν δασικές πυρκαγιές. Η κλιματική αλλαγή επιμηκύνει επίσης κατά αρκετούς μήνες την περίοδο των δασικών πυρκαγιών, αυξάνοντας την πιθανότητα να αντιμετωπίσουν οι ευρωπαϊκές κοινότητες στο μέλλον περισσότερες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω δασικών πυρκαγιών. Είμαστε αποφασισμένοι και αποφασισμένες να καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για την ενίσχυση της αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών σε όλη την ΕΕ, ώστε να βοηθήσουμε στην πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών.*»

Ο επίτροπος Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας, κ. Βιργκίνιους **Σινκέβιτσιους**, δήλωσε: «*Η κλιματική αλλαγή αυξάνει τη διάρκεια και την επικινδυνότητα των εποχών των πυρκαγιών θέτοντας έτσι σε κίνδυνο περισσότερες ζωές και απειλώντας τη φύση. Η σημερινή έκθεση δείχνει πόσο καταστροφική υπήρξε η περυσινή χρονιά, όπως προκύπτει και από τα στοιχεία του τρέχοντος έτους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε μια νέα δασική στρατηγική της ΕΕ με σκοπό την αύξηση της ανθεκτικότητας των δασών στην Ευρώπη. Η ύπαρξη υγιών και ανθεκτικών δασών, καθώς και εκτάσεων που υπόκεινται σε διαχείριση κατά τρόπο που προστατεύει τη βιοποικιλότητα και τους ανθρώπους, είναι ζωτικής σημασίας για τον μετριασμό των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο συνεργαζόμαστε με τους εταίρους μας και τις εθνικές αρχές με στόχο να καθιερωθεί ως κανόνας η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών βάσει χερσαίων λύσεων.*»

Ιστορικό

Το [Κοινό Κέντρο Ερευνών](#) συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του κινδύνου καταστροφών από δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη και παγκοσμίως μέσω της ανάπτυξης και λειτουργίας του [Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφόρησης για τις Δασικές Πυρκαγιές](#) (EFFIS). Στο πλαίσιο του [προγράμματος Copernicus της ΕΕ](#) και της [ομάδας εμπειρογνομόνων για τις δασικές πυρκαγιές](#) (EGFF), το EFFIS παρέχει συνεχή παρακολούθηση, μέσω δορυφόρων, της κατάστασης όσον αφορά τις πυρκαγιές στην Ευρώπη. Παρέχει στις χώρες μια πλατφόρμα για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών όσον αφορά την πρόληψη, την πυρόσβεση, την αποκατάσταση και τη διαχείριση των πυρκαγιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το EFFIS χρησιμοποιήθηκε από κυβερνητικές οργανώσεις και πολίτες, με σχεδόν 300.000 χρήστες από 178 χώρες το 2020. Το EFFIS συμπληρώνεται επίσης από το [παγκόσμιο σύστημα πληροφοριών για τις δασικές πυρκαγιές](#) (Global Wildfire Information System – GWIS), το οποίο επεκτείνει την παρακολούθηση σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Οι [εκθέσεις](#) του ΚΚΕρ για τις δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική παρέχουν μια πολύ ολοκληρωμένη επισκόπηση της κατάστασης όσον αφορά τις δασικές πυρκαγιές. Η έκδοση του 2020 περιλαμβάνει εκθέσεις από 33 χώρες στις καλυπτόμενες περιοχές, στις οποίες περιγράφονται οι εθνικές δραστηριότητες διαχείρισης των πυρκαγιών και οι δράσεις που αναλήφθηκαν τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο κατά τη διάρκεια των αντιπυρικών εκστρατειών την εν λόγω περίοδο.

Η ΕΕ εργάζεται ενεργά για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, τη διατήρηση των δασών, την ανάκτηση της βιοποικιλότητας και τη διάσωση ζωών. Φέτος τον Μάρτιο, η Επιτροπή δημοσίευσε [νέες κατευθυντήριες γραμμές](#) για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και τη διαχείριση των δασών και της βλάστησης με σκοπό τη μείωση της εξάπλωσης και της έντασης των πυρκαγιών, καθώς και για την αποτελεσματική τους αντιμετώπιση. Με βάση τη [στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα](#)

[το 2030](#), στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας της [Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#), η Επιτροπή πρότεινε νέα [δασική στρατηγική της ΕΕ με ορίζοντα το 2030](#), η οποία σκοπό έχει να ενταθεί η δράση για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών και να δοθεί ώθηση για τη βελτίωση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Έκθεση για τις δασικές πυρκαγιές στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική το 2020](#)

[Δασικές πυρκαγιές](#)

[Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης για τις Δασικές Πυρκαγιές \(EFFIS\)](#)

[Παγκόσμιο σύστημα πληροφοριών για τις δασικές πυρκαγιές \(GWIS\)](#)

[Πρόγραμμα Copernicus της ΕΕ](#)

IP/21/5627

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Johannes BÄHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Sinéad MEEHAN - VAN DRUTEN](#) (+ 32 2 298 40 94)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)